Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2016. gada 28. aprīlī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Sistēma siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Eiropas Savienībā — Direktīva 2003/87/EK — 10.a panta 5. punkts — Kvotu sadales metode — Bezmaksas kvotu sadale — Vienotā starpnozaru korekcijas koeficienta aprēķināšanas veids — Lēmums 2011/278/ES — 15. panta 3. punkts — Lēmums 2013/448/ES — 4. pants — II pielikums — Spēkā esamība

Apvienotās lietas C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 un no C-391/14 līdz C-393/14

par lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Landesverwaltungsgericht Niederösterreich* (Lejasaustrijas federālās zemes Administratīvā tiesa, Austrija), *Raad van State* (Valsts padome, Nīderlande) un *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacio reģionālā administratīvā tiesa, Itālija) iesniedza ar lēmumiem, kas pieņemti attiecīgi 2014. gada 10. aprīlī (lietas C-191/14 un C-192/14), 2014. gada 11. jūnijā (lieta C-295/14) un 2014. gada 3. jūlijā (lietas C-389/14 un no C-391/14 līdz C-393/14) un kas Tiesā reģistrēti 2014. gada 17. aprīlī, 16. jūnijā un 18. augustā, tiesvedībās

Borealis Polyolefine GmbH

pret

Bundesminister für Land-, Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft (C-191/14),

OMV Refining & Marketing GmbH

pret

Bundesminister für Land-, Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft (C-192/14),

DOW Benelux BV **u.c.**

pret

Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu (C-295/14),

Esso Italiana Srl ,

Eni SpA ,

Linde Gas Italia Srl

pret

* Tiesvedības valodas – vācu, holandiešu un itāļu.

Comitato nazionale per la gestione della direttiva 2003/87/CE e per il supporto nella gestione delle attività di progetto del protocollo di Kyoto ,

Ministero dell'Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare ,

Ministero dell'Economia e delle Finanze ,

Presidenza del Consiglio dei Ministri ,

piedaloties

Edison SpA (C-389/14),

Api Raffineria di Ancona SpA

pret

Comitato nazionale per la gestione della direttiva 2003/87/CE e per il supporto nella gestione delle attività di progetto del protocollo di Kyoto ,

Ministero dell'Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare ,

Ministero dello Sviluppo economico ,

piedaloties

Edison SpA (C-391/14),

Lucchini in Amministrazione Straordinaria SpA

pret

Comitato nazionale per la gestione della direttiva 2003/87/CE e per il supporto nella gestione delle attività di progetto del protocollo di Kyoto ,

Ministero dell'Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare ,

Ministero dello Sviluppo economico ,

piedaloties

Cofely Italia SpA (C-392/14),

un

Dalmine SpA

pret

Comitato nazionale per la gestione della direttiva 2003/87/CE e per il supporto nella gestione delle attività di progetto del protocollo di Kyoto ,

Ministero dell'Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare ,

Ministero dello Sviluppo economico ,

piedaloties

Cofely Italia SpA ,

Buzzi Unicem SpA (C-393/14).

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: pirmās palātas priekšsēdētāja R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], kas pilda otrās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*], A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], C. Likurgs [*C. Lycourgos*] un J. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*] (referents),

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretārs K. Malaceks [*K. Malacek*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 3. septembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Borealis Polyolefine GmbH* vārdā – *B. Windisch-Altieri, Rechtsanwältin*, un *G. van Thuyne, advocaat*,

— *OMV Refining & Marketing GmbH* vārdā – *B. Windisch-Altieri, Rechtsanwältin*, un *G. van Thuyne, advocaat*,

— *DOW Benelux BV* vārdā – *G. J. Maas-Cooymans* un *B. Ebben, advocaten*,

— *Esso Nederland BV* un *ExxonMobil Chemical Holland BV* vārdā –*P. Wytinck, V. M. Y. van't Lam, A. ten Veen* un *B. Hoorelbeke, advocaten*,

— *Yara Sluiskil BV* u.c. vārdā – *L. Spaans, H. van Geen* un *G. van Thuyne, advocaten*,

— *BP Raffinaderij Rotterdam BV* u.c. vārdā – *N. H. van den Biggelaar* un *I. F. Kieft, advocaten*,

— *Esso Italiana Srl* vārdā – *A. Capria, E. Gardini* un *A. Lirosi, avvocati*,

— *Eni SpA* vārdā – *L. Torchia, V. Vecchione* un *G. Fortuna, avvocati*,

— *Linde Gas Italia Srl* vārdā – *L. Biamonti, P. De Caterini* un *A. Lo Gaglio, avvocati*,

— *Api Raffineria di Ancona SpA* vārdā – *F. Carabba Tettamanti* un *G. Zurlo, avvocati*,

— *Lucchini in Amministrazione Straordinaria SpA* un *Dalmine SpA* vārdā – *F. Bucchi* un *M. V. La Rosa, avvocati*,

— *Buzzi Unicem SpA* vārdā – *M. Protto* un *C. Vivani, avvocati*,

— Nīderlandes valdības vārdā – *M. Bulterman, C. S. Schillemans* un *M. de Ree*, kā arī *J. Langer*, pārstāvji,

— Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *K. Petersen*, pārstāvji,

— Spānijas valdības vārdā – *A. Gavela Llopis* un *L. Banciella Rodríguez-Miñón*, pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā – *E. White*, *C. Hermes*, *K. Mifsud-Bonnici*, *E. Manhaeve*, kā arī *L. Pignataro-Nolin*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2015. gada 12. novembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu ir, pirmkārt, par Komisijas 2011. gada 27. aprīļa Lēmuma 2011/278/ES, ar kuru visā Savienībā nosaka pagaidu noteikumus saskaņotai bezmaksas emisiju kvotu sadalei atbilstoši 10.a pantam Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2003/87/EK (OV L 130, 1. lpp.), 15. panta 3. punkta spēkā esamību, un, otrkārt, par Komisijas 2013. gada 5. septembra Lēmuma 2013/448/ES par valstu īstenošanas pasākumiem attiecībā uz bezmaksas siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu pagaidu piešķiršanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK 11. panta 3. punktu (OV L 240, 27. lpp.) 4. panta un II pielikuma spēkā esamību.

2 Šie lūgumi tika iesniegti saistībā ar tiesvedībām starp uzņēmumiem, kas ražo siltumnīcas efektu izraisošo gāzi, un valsts iestādēm, kas Itālijā, Nīderlandē un Austrijā atbild par siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu (turpmāk tekstā – "kvotas") bezmaksas piešķiršanu, jautājumā par to, vai ir spēkā valstu lēmumi par kvotu piešķiršanu laikposmā no 2013. līdz 2020. gadam, kuri ir pieņemti, piemērojot Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 13. oktobra Direktīvas 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 32. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīvu 2009/29/EK (OV L 140, 63. lpp.), (turpmāk tekstā – "Direktīva 2003/87"), 10.a panta 5. punktā paredzēto vienoto starpnozaru korekcijas koeficientu (turpmāk tekstā – "korekcijas koeficients").

Atbilstošās tiesību normas

Direktīva 2003/87

3 Direktīvas 2003/87 2. panta 1. punktā ir noteikts:

"Šī direktīva attiecas uz emisijām no I pielikumā minētajām darbībām un II pielikumā minētajām siltumnīcas efektu izraisošajām gāzēm."

4 Šīs direktīvas 3. panta e), f), t) un u) punktā ir tādējādi definēti šādi jēdzieni:

"e) "iekārta" nozīmē stacionāru tehniski vienību, kur veic vienu vai vairākas darbības, kas minētas I pielikumā, un citas tieši saistītas darbības, kurām ir tehniska saistība ar šajā objektā veicamajām darbībām un kuras var ietekmēt emisijas un piesārņojumu;

f) "operators" nozīmē jebkuru personu, kas ekspluatē vai kontrolē iekārtu, vai gadījumos, kad to paredz attiecīgās valsts tiesību akti, personu, kurai deleģētas ekonomiskas pilnvaras attiecībā uz iekārtas tehnisku funkcionēšanu;

[..]

t) "sadedzināšana" ir kurināmā oksidēšana neatkarīgi no tā, kā tiek izmantota šajā procesā ražotā siltumenerģija, elektroenerģija vai mehāniskā enerģija, un citas tieši saistītas darbības, tostarp dūmgāzu attīrīšana;

u) "elektroenerģijas ražošanas iekārta" ir iekārta, kurā 2005. gada janvārī vai pēc tam ražota elektroenerģija pārdošanai trešām personām un kurā no I pielikumā uzskaitītajām darbībām tiek veikta vienīgi "kurināmā sadedzināšana"."

5 Direktīvas 2003/87 9. pantā "Kopienas kvotu kopapjoms" ir noteikts:

"Ik gadus piešķirto Kopienas kvotu kopapjoms, sākot ar 2013. gadu, lineāri samazinās, par aprēķina atskaites punktu ņemot 2008.–2012. gada perioda vidu. Apjomu samazina, piemērojot lineāru koeficientu 1,74 %, salīdzinot ar to gada vidējo kvotu kopapjomu, kuras dalībvalstis piešķīrušas saskaņā ar Komisijas lēmumiem par emisiju kvotu valsts sadales plāniem laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam.

Līdz 2010. gada 30. jūnijam Komisija publisko visas Kopienas kvotu kopapjomu 2013. gadam, pamatojoties uz to kvotu apjomu, kuras dalībvalstis piešķīrušas vai kuras tām jāpiešķir saskaņā ar Komisijas lēmumiem par emisiju kvotu valsts sadales plāniem laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam.

[..]"

6 Minētās direktīvas 9.a pants "Kopienas kvotu apjoma korekcija" ir formulēts šādi:

"1. Kas attiecas uz iekārtām, kuras laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam saskaņā ar 24. panta 1. punktu bija iekļautas Kopienas sistēmā, no 2013. gada 1. janvāra tām piešķiramo kvotu apjomu koriģē tā, lai tas atspoguļotu to vidējo apjomu gadā, kurš šīm iekārtām bija piešķirts periodā, kad notika šo iekārtu iekļaušana Kopienas sistēmā, un kurš turklāt koriģēts ar 9. pantā minēto lineāro koeficientu.

2. Kas attiecas uz iekārtām, kuras veic I pielikumā minētās darbības un kuras Kopienas sistēmā iekļautas tikai no 2013. gada, dalībvalstis nodrošina, ka šādu iekārtu operatori attiecīgajai kompetentajai iestādei iesniedz pienācīgi pamatotus un neatkarīgi pārbaudītus datus par emisijām, lai šīs iekārtas varētu ņemt vērā, koriģējot Kopienai piešķiramo kvotu apjomu.

Visus šādus datus līdz 2010. gada 30. aprīlim iesniedz attiecīgajai kompetentajai iestādei saskaņā ar noteikumiem, kas pieņemti atbilstīgi 14. panta 1. punktam.

Ja iesniegtie dati ir pienācīgi pamatoti, kompetentā iestāde par to paziņo Komisijai līdz 2010. gada 30. jūnijam un piešķiramo kvotu apjomu, kas koriģēts ar 9. pantā minēto lineāro koeficientu, attiecīgi koriģē. Ja iekārtas emitē nevis CO_2, bet citas siltumnīcas efektu izraisošās gāzes, kompetentā iestāde var paziņot zemāku emisiju apjomu, ņemot vērā šo iekārtu emisiju samazināšanas potenciālu.

3. Komisija līdz 2010. gada 30. septembrim publicē 1. un 2. punktā minētos koriģētos apjomus.

[..]"

7 Šīs pašas direktīvas 10. panta 1. punktā ir paredzēts:

"1. Sākot ar 2013. gadu, dalībvalstis izsola visas kvotas, kas nav piešķirtas bez maksas saskaņā ar 10.a un 10.c pantu. Līdz 2010. gada 31. decembrim Komisija nosaka un publicē aplēses par izsolāmo kvotu apjomu."

8 Direktīvas 2003/87 10.a pants "Kopienas mēroga pagaidu noteikumi, lai saskaņotu bezmaksas kvotu piešķiršanu" ir izteikts šādā redakcijā:

"1. Komisija līdz 2010. gada 31. decembrim pieņem Kopienas mērogā pilnībā saskaņotus īstenošanas noteikumus šā panta 4., 5., 7. un 12. punktā minēto kvotu saskaņotai sadalei, tostarp visus noteikumus, kas vajadzīgi, lai saskaņoti piemērotu 19. punktu.

Šos pasākumus, kas paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, papildinot to, pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

Pirmajā daļā minētajos noteikumos pēc iespējas paredz Kopienas mēroga *ex ante* līmeņatzīmes, lai panāktu, ka kvotu sadale rosina samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas un izmantot energoefektīvas tehnoloģijas, uzmanību pievēršot vislietderīgākajiem paņēmieniem, aizstājējiem, alternatīviem ražošanas procesiem, augstas efektivitātes koģenerācijai, energoefektīvai dūmgāzu izmantošanai, biomasas izmantošanai un CO_2 uztveršanai, transportēšanai un uzglabāšanai, ja šādas iekārtas ir pieejamas; kvotu sadale nerada stimulu palielināt emisijas. Bezmaksas kvotas nesadala saistībā ar jelkādu elektroenerģijas ražošanu, izņemot gadījumus, uz kuriem attiecas 10.c pants, un izņemot elektroenerģiju, kas ražota, izmantojot dūmgāzes.

Katrai nozarei un apakšnozarei līmeņatzīmes parasti aprēķina attiecībā uz galaproduktu, nevis izejmateriāliem, lai tādējādi attiecīgajā nozarē vai apakšnozarē visā ražošanas procesā iespējami vairāk samazinātu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas un palielinātu energoefektīvus ietaupījumus.

Nosakot principus *ex ante* līmeņatzīmes izstrādei atsevišķās nozarēs un apakšnozarēs, Komisija apspriežas ar attiecīgajām ieinteresētajām pusēm, tostarp attiecīgajām nozarēm un apakšnozarēm.

Pēc tam, kad Kopiena ir apstiprinājusi starptautisku vienošanos par klimata pārmaiņām, kurā paredzēti obligāti siltumnīcas efektu izraisošo gāzu samazinājumi, kas līdzvērtīgi Kopienā noteiktajiem samazinājumiem, Komisija minētos noteikumus pārskata, lai nodrošinātu, ka bezmaksas kvotas piešķir tikai tādā gadījumā, ja tam ir pienācīgs pamatojums, ņemot vērā vienošanās nosacījumus.

2. Nosakot principus *ex ante* līmeņatzīmes izstrādei atsevišķās nozarēs un apakšnozarēs, par sākuma punktu pieņem nozares vai apakšnozares 10 % efektīvāko iekārtu darbības vidējo rādītāju Kopienā 2007. un 2008. gadā. Komisija apspriežas ar attiecīgajām ieinteresētajām pusēm, tostarp attiecīgajām nozarēm un apakšnozarēm.

Regulās, kas pieņemtas saskaņā ar 14. un 15. pantu, paredz saskaņotus monitoringa, ziņošanas un pārbaudes noteikumus ar ražošanu saistītām siltumnīcas efektu izraisošām gāzu emisijām, lai noteiktu *ex ante* līmeņatzīmes.

3. Ievērojot 4. un 8. punktu un neatkarīgi no 10.c panta noteikumiem, bezmaksas kvotas nesadala elektroenerģijas ražošanas iekārtām, CO_2 uztveršanas iekārtām, CO_2 transportēšanas cauruļvadiem vai CO_2 uzglabāšanas vietām.

4. Bezmaksas kvotas sadala centralizētai siltumapgādei, kā arī augstas efektivitātes koģenerācijai, (kā definēts Direktīvā 2004/8/EK), ja ir ekonomiski pamatots pieprasījums pēc siltuma ražošanas vai dzesēšanas. Pēc 2013. gada katru gadu šīm iekārtām par siltuma ražošanu piešķirto kvotu kopapjomu koriģē ar 9. pantā minēto lineāro koeficientu.

5. Maksimālais ikgadējais kvotu apjoms, ko izmanto, aprēķinot sadalāmās kvotas iekārtām, kuras nav iekļautas 3. punktā un kuras nav jaunas iekārtas, nedrīkst būt lielāka par summu, ko veido:

a) saskaņā ar 9. pantu noteiktais Kopienas ikgadējais kopapjoms, kas reizināts ar 3. punktā neiekļauto iekārtu emisiju daļu no pārbaudīto emisiju vidējā kopapjoma laikposmā no 2005. gada līdz 2007. gadam iekārtām, uz kurām Kopienas sistēma attiecas laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam;

b) pārbaudīto emisiju vidējais ikgadējais kopapjoms laikposmā no 2005. gada līdz 2007. gadam iekārtām, kuras Kopienas sistēmā iekļautas tikai no 2013. gada un uz kurām neattiecas 3. punkts, kas koriģēts ar 9. pantā minēto lineāro koeficientu.

Vajadzības gadījumā izmanto [korekcijas koeficientu].

[..]

7. Laikposmā no 2013. gada līdz 2020. gadam 5 % no Kopienas kvotu kopapjoma, kas noteikts saskaņā ar 9. un 9.a pantu, rezervē jaunām iekārtām; šis ir maksimālais apjoms, ko var sadalīt jaunām iekārtām saskaņā ar noteikumiem, kuri pieņemti atbilstīgi šā panta 1. punktam. [..]

Kvotu sadali koriģē, piemērojot 9. pantā minēto lineāro koeficientu.

Bezmaksas kvotas nesadala saistībā ar jelkādu elektroenerģijas ražošanu jaunās iekārtās.

[..]

11. Ievērojot 10.b pantu, bezmaksas kvotu apjoms, ko sadala saskaņā ar šā panta 4. līdz 7. punktu, 2013. gadā ir 80 % no daudzuma, kas noteikts saskaņā ar 1. punktā minētajiem noteikumiem. Pēc tam bezmaksas kvotas ik gadus samazina par vienādu daudzumu, lai 2020. gadā piešķirtu 30 % bezmaksas kvotu un lai 2027. gadā netiktu piešķirtas bezmaksas kvotas.

[..]"

9 Direktīvas 2003/87 11. panta 2. punktā ir paredzēts:

"Līdz katra gada 28. februārim kompetentās iestādes piešķir kvotu apjomu, kas sadalāms attiecīgajā gadā, aprēķinot to saskaņā ar 10., 10.a un 10.c pantu."

10 Šīs direktīvas 23. panta 3. punktā ir noteikts:

"Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5.a panta 1. līdz 4. punktu un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu."

Direktīva 2009/29/EK

11 Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīvas 2009/29/EK, ar ko Direktīvu 2003/87/EK groza, lai uzlabotu un paplašinātu Kopienas siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu tirdzniecības sistēmu (OV L 140, 63. lpp.), preambulas 3., 5., 13., 14., 19. un 21. apsvērums ir formulēti šādi:

"(3) Eiropadomes 2007. gada marta Briseles sanāksmē ir pausta nelokāma apņemšanās līdz 2020. gadam siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas Kopienā samazināt vismaz par 20 %, salīdzinot ar 1990. gada līmeni, vai pat par 30 %, ja citas attīstītās valstis apņemas īstenot

līdzvērtīgus emisiju samazinājumus, bet ekonomiski spēcīgākās jaunattīstības valstis apņemas emisijas samazināt proporcionāli to saistībām un iespējām. Līdz 2050. gadam siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas pasaulē jāsamazina vismaz par 50 %, salīdzinot ar 1990. gada līmeni. [..]

[..]

(5) Lai sekmētu šo ilgtermiņa mērķu sasniegšanu, ir lietderīgi nospraust prognozējamu kursu to emisiju samazināšanai, ko rada Kopienas sistēmā iekļautās iekārtas. Lai izmaksu ziņā lietderīgi īstenotu Kopienas apņemšanos siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas samazināt par vismaz 20 %, salīdzinot ar 1990. gada līmeni, būtu jāpanāk, ka šādām iekārtām piešķirto [kvotu] apjoms 2020. gadā ir par 21 % zemāks nekā šo iekārtu emisiju līmenis 2005. gadā.

[..]

(13) Kopienas kvotu kopapjomam, ko aprēķina 2008.–2012. gada perioda vidū, būtu lineāri jāsamazinās, lai [kvotu] tirdzniecības sistēma nodrošinātu pakāpenisku un prognozējamu emisiju samazinājumu laika gaitā. Ik gadus kvotas būtu jāsamazina par 1,74 % no kvotu apjoma, ko dalībvalstis piešķirušas saskaņā ar Komisijas lēmumiem par kvotu valsts sadales plāniem laikposmam no 2008. gada līdz 2012. gadam; tā panāks, ka ar Kopienas sistēmas starpniecību izmaksu ziņā lietderīgi tiks sekmēta Kopienas mērķa sasniegšana – līdz 2020. gadam samazināt kopējās emisijas par vismaz 20 %.

(14) [..] Kad būs piešķirtas kvotas laikposmam no 2008. gada līdz 2012. gadam, Komisija publicēs Kopienas kvotu kopapjomu. Kopienas emisiju kopapjoms būtu jākoriģē, lai tiktu ņemtas vērā iekārtas, kas Kopienas sistēmā iekļautas vai no tās izslēgtas laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam vai no 2013. gada.

[..]

(19) Tādēļ no 2013. gada elektroenerģijas nozarei izsoles būtu jānosaka pilnā apmērā, ievērojot to, ka nozares dalībnieki var augstākas CO_2 izmaksas iekļaut ražojuma cenā; bezmaksas kvotas nevajadzētu piešķirt CO_2 uztveršanai un uzglabāšanai, jo pietiekams stimuls jau ir pats fakts, ka par uzglabātajām emisijām kvotas nav jānodod. [..]

[..]

(21) Kas attiecas uz citām Kopienas sistēmas aptvertajām nozarēm, būtu jāparedz pārejas kārtība, proti, 2013. gadā piešķirtās bezmaksas kvotas veidotu 80 % no daudzuma, kas atbilst Kopienas emisiju procentuālajam apjomam laikposmā no 2005. gada līdz 2007. gadam, ko šīs iekārtas emitējušas, proporcionāli Kopienas ikgadējam kvotu kopapjomam. Pēc tam piešķirto bezmaksas kvotu apjomu katru gadu vajadzētu samazināt par vienādu daudzumu tā, lai 2020. gadā bezmaksas kvotas tiktu piešķirtas 30 % apmērā, ar nolūku panākt, ka 2027. gadā kvotas vairs netiek piešķirtas."

Lēmums 2011/278

12 Lēmuma 2011/278 preambulas 21. un 32. apsvērums ir formulēti šādi:

"(21) Ja ar izmērāmu siltumu apmainās divas vai vairākas iekārtas, [kvotu] bezmaksas sadalei jāpamatojas uz iekārtas siltumpatēriņu un jāņem vērā oglekļa dioksīda pārvirzes risks. Tādējādi, lai nodrošinātu, ka piešķiramais bezmaksas [kvotu] skaits nav atkarīgs no siltumapgādes struktūras, [kvotas] piešķiramas siltumpatērētājam.

[..]

(32) Ir lietderīgi arī, lai produktu līmeņatzīmēs tiktu ņemta vērā efektīva enerģijas atgūšana no dūmgāzēm un emisijām saistībā ar to izmantošanu. Šajā nolūkā, lai noteiktu līmeņatzīmju vērtības produktiem, kuru ražošanā rodas dūmgāzes, lielā mērā ir ņemts vērā oglekļa saturs šajās dūmgāzēs. Ja dūmgāzes tiek eksportētas no ražošanas procesa ārpus attiecīgā produkta līmeņatzīmes sistēmas robežām un sadedzinātas siltuma ražošanai ārpus I pielikumā definēta līmeņatzīmes procesa robežām, attiecīgās emisijas jāņem vērā, piešķirot papildu [kvotas], pamatojoties uz siltuma vai kurināmā līmeņatzīmi. Ņemot vērā vispārīgo principu, ka [kvotas] elektroenerģijas ražošanai nedrīkst piešķirt bez maksas, lai nepiemēroti nekropļotu konkurenci tirgos, kas ar elektroenerģiju apgādā rūpnieciskās iekārtas, un ņemot vērā oglekļa dioksīda cenu, kas ietverta elektroenerģijā, ir lietderīgi tad, ja dūmgāzes tiek eksportētas ārpus attiecīga produkta līmeņatzīmes sistēmas robežām un sadedzinātas elektroenerģijas ražošanai, nepiešķirt nekādas kvotas papildus tam oglekļa satura īpatsvaram dūmgāzē, kas ņemts vērā attiecīgajā produkta līmeņatzīmē."

13 Lēmuma 2011/278 10. pants ir izteikts šādi:

"[..]

2. Lai veiktu šādu aprēķinu, dalībvalstis vispirms šādā veidā nosaka provizorisko ikgadējo bez maksas piešķiramo [kvotu] skaitu atsevišķi katrai apakšiekārtai:

a) katrai produkta līmeņatzīmes apakšiekārtai provizoriskais ikgadējais bez maksas piešķiramo [kvotu] skaits konkrētajam gadam atbilst šī produkta līmeņatzīmes vērtībai, kā norādīts I pielikumā, reizinot to ar attiecīgo ar produktu saistīto vēsturiskās darbības līmeni;

b) attiecībā uz
   i) siltuma līmeņatzīmes apakšiekārtu provizoriskais ikgadējais bez maksas piešķiramo [kvotu] skaits konkrētajam gadam atbilst izmērāmā siltuma līmeņatzīmes vērtībai, kas norādīta I pielikumā un reizināta ar siltumu saistīto vēsturiskās darbības līmeni izmērāmā siltuma patēriņam;
   ii) kurināmā līmeņatzīmes apakšiekārtu provizoriskais ikgadējais bez maksas piešķiramo [kvotu] skaits konkrētajam gadam atbilst kurināmā līmeņatzīmes vērtībai, kas norādīta I pielikumā un reizināta ar kurināmo saistītas vēsturiskās darbības līmeni attiecībā uz patērēto kurināmo;
   iii) procesa emisiju apakšiekārtu provizoriskais ikgadējais bez maksas piešķiramo [kvotu] skaits konkrētajam gadam atbilst ar procesu saistītajam vēsturiskajam darbības līmenim, reizinātam ar 0,9700.

[..]

9. Galīgais ikgadējais bez maksas piešķiramo [kvotu] kopapjoms katrai esošai iekārtai, izņemot iekārtām, uz kurām attiecas 10.a panta 3. punkts Direktīvā [2003/87], ir provizoriskais kopējais ikgadējais bez maksas iedalīto [kvotu] apjoms, ko piešķir katrai iekārtai, kā noteikts 7. punktā, reizināts ar [korekcijas koeficientu], kas noteikts atbilstīgi 15. panta 3. punktam.

Iekārtām, uz kurām attiecas 10.a panta 3. punkts Direktīvā [2003/87] un kuras ir tiesīgas saņemt bezmaksas [kvotas], galīgais kopējais ikgadējais bez maksas piešķirto [kvotu] daudzums atbilst iekārtai piešķirtajam provizoriskajam kopējam ikgadējam bezmaksas [kvotu] daudzumam, kā noteikts 7. punktā, ik gadu koriģējot to ar lineāru koeficientu, kas minēts Direktīvas [2003/87] 10.a panta 4. punktā, kā atsauci izmantojot provizorisko kopējo ikgadējo [kvotu] daudzumu, kas bez maksas piešķirts attiecīgai iekārtai par 2013. gadu."

14 Lēmuma 2011/278 15. pantā "Valstu īstenošanas pasākumi" ir paredzēts:

"1. Saskaņā ar 11. panta 1. punktu Direktīvā [2003/87] dalībvalstis Komisijai līdz 2011. gada 30. septembrim iesniedz to iekārtu sarakstu, uz kurām to teritorijā attiecas Direktīva [2003/87], tostarp iekārtu, kas noteiktas saskaņā ar 5. pantu, izmantojot Komisijas sagatavoto elektronisko veidni.

[..]

3. Saņemot 1. punktā minēto sarakstu, Komisija novērtē katras iekārtas iekļaušanu sarakstā un saistītos provizoriskos ikgadējos bez maksas piešķiramos [kvotu] apjomus.

Pēc visu dalībvalstu paziņojumu saņemšanas par provizoriskajiem ikgadējiem bez maksas piešķiramo [kvotu] daudzumiem laikposmā no 2013. līdz 2020. gadam, Komisija nosaka vienoto [korekcijas koeficientu], kas minēts Direktīvas [2003/87] 10.a panta 5. punktā. To nosaka, salīdzinot provizorisko kopējo ikgadējo iekārtām, kas nav elektroenerģijas ražotāji, bez maksas piešķiramo [kvotu] kopapjomu summu katrā gadā laikposmā no 2013. līdz 2020. gadam, nepiemērojot VI pielikumā minētos koeficientus, ar ikgadējo kvotu apjomu, ko aprēķina saskaņā ar Direktīvas [2003/87] 10.a panta 5. punktu iekārtām, kas nav elektroenerģijas ražotāji, vai jaunām iekārtām, ņemot vērā visas Savienības kopējā ikgadējā daudzuma attiecīgo daļu, kā noteikts minētās direktīvas 9. pantā, un attiecīgos emisiju daudzumus, kas Savienības sistēmā ir iekļauti tikai, sākot ar 2013. gadu.

4. Ja Komisija nenoraida iekārtas iekļaušanu sarakstā, tostarp atbilstošos šai iekārtai bez maksas sadalāmos provizoriskos kopējo ikgadējo [kvotu] daudzumus, attiecīgā dalībvalsts saskaņā ar šā lēmuma 10. panta 9. punktu nosaka galīgo ikgadējo bez maksas piešķiramo [kvotu] apjomu katram gadam laikposmā no 2013. līdz 2020. gadam.

[..]"

Lēmums 2013/448

15 Lēmuma 2013/448 preambulas 22., 23. un 25. apsvērums ir formulēti šādi:

"(22) Direktīvas [2003/87] 10.a panta 5. punktā ir noteikts maksimālais ikgadējais kvotu apjoms, kas ir pamatā aprēķiniem par bezmaksas kvotām, kuras piešķiramas iekārtām, uz ko neattiecas Direktīvas [2003/87] 10.a panta 3. punkts. Šis limits sastāv no diviem elementiem, kas minēti Direktīvas [2003/87] 10.a panta 5. punkta a) un b) apakšpunktā, un katru no šiem elementiem nosaka Komisija, pamatojoties uz apjomiem, kas noteikti saskaņā ar Direktīvas [2003/87] 9. un 9.a pantu, Savienības reģistrā publiski pieejamiem datiem un dalībvalstu sniegto informāciju, jo īpaši par to emisiju īpatsvaru, ko rada elektroenerģijas ražošanas iekārtas un citas iekārtas, kas nav tiesīgas saņemt bezmaksas kvotas, kā minēts Direktīvas [2003/87] 10.a panta 3. punktā, kā arī par verificētajām emisijām 2005.–2007. gadā no iekārtām, kas Eiropas Savienības [kvotu tirdzniecības sistēmā] iekļautas, sākot ar tikai 2013. gadu (ja šāda informācija ir pieejama), ņemot vērā jaunākos zinātniskos datus par siltumnīcefekta gāzu globālās sasilšanas potenciālu.

(23) Direktīvas [2003/87] 10.a panta 5. punkta noteikto apjomu nedrīkst pārsniegt, un to panāk, izmantojot gada [korekcijas koeficientu], ar kuru vajadzības gadījumā vienveidīgi samazina bezmaksas kvotu apjomu, kas piešķirams visām iekārtām, kuras tiesīgas saņemt bezmaksas kvotas. Dalībvalstīm šis koeficients ir jāņem vērā, kad tās, pamatojoties uz provizorisko kvotu sadalījumu un šo lēmumu, lemj par galīgajiem ikgadējiem kvotu apjomiem, kas piešķirami iekārtām. Lēmuma [2011/278] 15. panta 3. punkts paredz, ka Komisija nosaka [korekcijas koeficientu], salīdzinot to provizorisko kopējo ikgadējo iekārtām bez maksas piešķiramo emisijas kvotu apjomu summu, ko iesniegušas dalībvalstis, ar 10.a panta 5. punktā noteikto maksimālo apjomu.

[..]

(25) Direktīvas [2003/87] 10.a panta 5. punktā noteiktais maksimālais apjoms 2013. gadā ir 809 315 756 kvotas. Lai aprēķinātu šo maksimālo apjomu, Komisija vispirms no dalībvalstīm un EEZ un EBTA valstīm ievāca informāciju par to, vai iekārtas uzskatāmas par elektroenerģijas ražošanas iekārtām vai citām iekārtām, uz ko attiecas Direktīvas [2003/87] 10.a panta 3. punkts. Tad Komisija noteica emisiju īpatsvaru 2005.–2007. gadā no iekārtām, uz ko neattiecas minētais noteikums, bet kas 2008.–2012. gadā tika iekļautas Eiropas Savienības [kvotu tirdzniecības sistēmā]. Tad Komisija šo īpatsvaru 34,78289436 % piemēroja apjomam, kas noteikts, pamatojoties uz Direktīvas [2003/87] 9. pantu (1 976 784 044 kvotas). Aprēķina rezultātam Komisija pieskaitīja 121 733 050 kvotas, pamatojoties uz attiecīgo iekārtu gada vidējām verificētajām emisijām 2005.–2007. gada periodā, ņemot vērā, ka kopš 2013. gada Eiropas Savienības [kvotu tirdzniecības sistēmas] tvērums ir mainījies. Šajā sakarā Komisija maksimālā apjoma korekcijā izmantoja dalībvalstu un EEZ un EBTA valstu sniegto informāciju. Ja dati par verificētajām emisijām gadā 2005.-2007. gada periodā nebija pieejami, Komisija iespēju robežās attiecīgos skaitļus ekstrapolēja no datiem par verificētajām emisijām vēlākos gados, proti, 1,74 % koeficientu piemēroja pretējā virzienā. Komisija par šajā sakarā izmantoto informāciju un datiem apspriedās ar dalībvalstu iestādēm un saņēma to apstiprinājumu. Ja Direktīvas [2003/87] 10.a panta 5. punktā noteikto maksimālo apjomu salīdzina ar gada provizorisko bezmaksas kvotu summu, nepiemērojot Lēmuma [2011/278] VI pielikumā minētos koeficientus, tad iegūst šā lēmuma II pielikumā norādīto gada [korekcijas koeficientu].”

16 Lēmuma 2013/448 4. pantā ir paredzēts:

“[Korekcijas koeficients], kas minēts Direktīvas [2003/87] 10.a panta 5. punktā un aprēķināts saskaņā ar Lēmuma [2011/278] 15. panta 3. punktu, ir norādīts šā lēmuma II pielikumā.”

17 Lēmuma 2013/448 II pielikumā ir paredzēts:

“Gads	Starpnozaru korekcijas koeficients
2013	94,272151 %
2014	92,634731 %
2015	90,978052 %
2016	89,304105 %
2017	87,612124 %
2018	85,903685 %
2019	84,173950 %
2020	82,438204 %”

Pamatlietas un prejudiciālie jautājumi

Lietās C-191/14 un C-192/14

18 *Borealis Polyolefine GmbH* (turpmāk tekstā – “*Borealis*”) un *OMV Refining & Marketing GmbH* (turpmāk tekstā – “*OMV*”) ir tiesības uz bezmaksas kvotu piešķīrumu laikposmā no 2013. līdz 2020. gadam. *Bundesminister für Land-, Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft* (Federālais lauksaimniecības, mežsaimniecības, vides un ūdenssaimniecības ministrs), piemērojot korekcijas koeficientu, ar lēmumiem noteica *Borealis* un *OMV* šajā laikposmā piešķiramo kvotu galīgo apjomu.

19 Par šiem lēmumiem *Borealis* un *OMV* attiecīgi lietā C-191/14 un lietā C-192/14 cēla prasību *Landesverwaltungsgericht Niederösterreich* (Lejasaustrijas federālās zemes Administratīvā tiesa). Pamatojot savas prasības, tās tostarp apgalvo, ka Komisijas Lēmums 2011/278 un Lēmums 2013/448 esot daļēji spēkā neesoši. Proti, ar Lēmuma 2011/278 15. panta 3. punktu, kurā ir sīki izklāstīts korekcijas koeficienta aprēķināšanas veids, kā arī ar Lēmuma 2013/448 4. pantu, kurā Komisija ir noteikusi šo koeficientu, tiekot grozīti būtiski Direktīvas 2003/87 elementi, konkrēti, šīs direktīvas 10.a panta 5. punkts. Tādējādi šīs pirmās divas tiesību normas esot prettiesiskas, un tādi esot arī valsts lēmumi, kuros šis koeficients tiek piemērots.

20 Šajos apstākļos *Landesverwaltungsgericht Niederösterreich* (Lejasaustrijas federālās zemes Administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un Tiesai uzdot šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Lēmums 2013/448 nav spēkā un ir pretrunā Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punktam, ciktāl tajā no 10.a panta 5. punkta pirmās daļas a) un b) apakšpunktā paredzētās aprēķina bāzes tiek izslēgtas emisijas, kas ir saistītas ar iekārtās, uz kurām attiecas Direktīvas 2003/87 I pielikums, radītajām dūmgāzēm, kā arī siltumenerģija, ko izmanto iekārtās, uz kurām attiecas Direktīvas 2003/87 I pielikums un kas rodas koģenerācijas iekārtās, attiecībā uz kurām saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. un 4. punktu un Lēmumu 2011/278 ir ļauts bezmaksas kvotu piešķīrums?

2) Vai Lēmums 2013/448 nav spēkā un ir pretrunā Direktīvas 2003/87 3. panta e) un u) punktam pašiem par sevi un/vai kopsakarā ar Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punktu, ciktāl tajā ir noteikts, ka CO_2 emisijas, kas saistītas ar dūmgāzēm, ko rada iekārtas, uz kurām attiecas Direktīvas 2003/87 I pielikums, kā arī siltumenerģiju, ko izmanto iekārtās, uz kuram attiecas Direktīvas 2003/87 I pielikums un kas iegūta koģenerācijas iekārtās, ir emisijas no "elektroenerģijas ražotājiem"?

3) Vai Lēmums 2013/448 nav spēkā un ir pretrunā Direktīvas 2003/87 mērķiem, ciktāl ar to tiek izjaukts samērīgums tādējādi, ka no 10.a panta 5. punkta pirmās daļas a) un b) apakšpunktā paredzētās aprēķina bāzes tiek izslēgtas emisijas, kas saistītas ar dūmgāzu sadedzināšanu un koģenerācijas iekārtās ražoto siltumenerģiju, lai arī attiecībā uz tām ir ļauts veikt bezmaksas kvotu piešķīrumu saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. un 4. punktu un Lēmumu 2011/278?

4) Vai Lēmums 2011/278 nav spēkā un ir pretrunā LESD 290. pantam un Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punktam, ciktāl ar tā 15. panta 3. punktu Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punkta pirmās daļas a) un b) apakšpunkts ir grozīti tādējādi, ka norāde uz "iekārtām, uz kurām neattiecas 3. punkts", tiek aizstāta ar norādi uz "iekārtām, kas nav elektroenerģijas ražotāji"?

5) Vai Lēmums 2013/448 nav spēkā un ir pretrunā Direktīvas 2003/87 23. panta 3. punktam, ciktāl šis lēmums nav ticis pieņemts, pamatojoties uz Padomes [1999. gada 28. jūnija] Lēmuma 1999/468/EK [ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību (OV L 184, 23. lpp.)] 5.a pantā un [Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra] Regulas (ES) Nr. 182/2011 [ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 13. lpp.)] 12. pantā noteikto regulatīvo kontroles procedūru?

6) Vai Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 17. pants ir jāsaprot tādējādi, ka tajā nav atļauts nepiešķirt bezmaksas kvotas, pamatojoties uz [korekcijas koeficienta] nelikumīgu aprēķināšanu?

7) Vai Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punkts pats par sevi un/vai kopsakarā ar Lēmuma 2011/278 15. panta 3. punktu, ir jāsaprot tādējādi, ka tajā nav atļauts attiecībā uz bezmaksas kvotu piešķiršanu dalībvalstī piemērot valsts tiesību aktu, kurā ir paredzēta tāda prettiesiski aprēķinātā [korekcijas koeficienta] piemērošana, kāds ir noteikts Lēmuma 2013/448 4. pantā un tā II pielikumā?

8) Vai Lēmums 2013/448 nav spēkā un ir pretrunā Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punktam, ciktāl tajā ir iekļautas tikai emisijas no iekārtām, kuras Kopienu sistēmā ir no 2008. gada, tādējādi izslēdzot emisijas, kuras ir saistītas ar darbībām, kuras Kopienu sistēmā ir no 2008. gada (grozītajā Direktīvas 2003/87 I pielikumā), ja minētās darbības tika veiktas iekārtās, kuras Kopienu sistēmā ir jau bijušas pirms 2008. gada?

9) Vai Lēmums 2013/448 nav spēkā un ir pretrunā Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punktam, ciktāl tajā ir iekļautas tikai emisijas no iekārtām, kuras Kopienu sistēmā ir no 2013. gada, tādējādi izslēdzot emisijas, kuras ir saistītas ar darbībām, kuras Kopienu sistēmā ir no 2013. gada (grozītajā Direktīvas 2003/87 I pielikumā), ja šīs darbības tika veiktas iekārtās, kuras Kopienu sistēmā ir jau bijušas pirms 2013. gada?”

Lietā C-295/14

21 *Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu* (infrastruktūras un vides valsts sekretārs) ar 2012. gada 2. jūlija provizorisko lēmumu piešķīra dažādiem uzņēmumiem bezmaksas kvotas laikposmam no 2012. gada līdz 2020. gadam. Ar 2013. gada 29. oktobra lēmumu viņš šo lēmumu grozīja, piemērojot Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punktā paredzēto korekcijas koeficientu.

22 Par šo pēdējo minēto lēmumu *Raad van State* (Valsts padome) tika celta prasība atcelt tiesību aktu. Pamatojot savu prasību, prasītājas pamatlietā C-295/14 tostarp norāda, ka Lēmums 2013/448 esot prettiesisks, ciktāl korekcijas koeficients tajā ir noteikts, neņemot vērā no Direktīvas 2003/87 izrietošās prasības. Turklāt tās apstrīd, ka ir spēkā Lēmuma 2011/278 15. panta 3. punkts, kurā ir konkretizētas šīs pašas direktīvas 10.a panta 5. punktā paredzētās normas par korekcijas koeficienta noteikšanu.

23 *Raad van State* (Valsts padome) uzskata, ka daži argumenti, ko prasītājas pamatlietā C-295/14 izvirzījušas, lai apstrīdētu Lēmuma 2013/448 un Lēmuma 2011/278 spēkā esamību, varot būt pamatoti. Tomēr tā atgādina, ka no sprieduma *TWD Textilwerke Deggendorf* (C-188/92, EU:C:1994:90) izriet, ka privātpersona nevar valsts tiesā atsaukties uz Komisijas lēmuma prettiesiskumu gadījumā, kad tā neapšaubāmi būtu varējusi lūgt šā lēmuma atcelšanu Eiropas Savienības Vispārējā tiesā. Izskatāmajā lietā nevarot tik izslēgts, ka prasītājas pamatlietā esot skartas individuāli, jo tās pieder pie ierobežota saimnieciskās darbības subjektu loka.

24 Jautājumā par lietas būtību *Raad van State* (Valsts padome) šaubās, vai Lēmums 2013/448 ir īstenošanas pasākums Direktīvas 2003/87 10. a panta 1. punkta izpratnē, kurš būtu bijis jāpieņem saskaņā ar regulatīvo kontroles procedūru, uz kuru ir izdarīta atsauce šīs direktīvas 23. panta 3. punktā. Tomēr šī tiesa paskaidro, ka nav izslēgts, ka Lēmuma 2011/278 15. panta 3. punkts, kas ir ticis pieņemts saskaņā ar šo procedūru, var būt Lēmuma 2013/448 juridiskais pamats.

25 Attiecībā uz Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punkta interpretāciju *Raad van State* (Valsts padome) uzskata, ka nevar tikt izslēgts, ka šajā tiesību normā ir prasīts, nosakot korekcijas koeficientu, ņemt vērā emisijas, kas saistītas gan ar elektroenerģijas ražošanu no dūmgāzēm, gan ar koģenerācijas iekārtās ražoto siltumenerģiju. Tādā gadījumā šai tiesību normai būtu pretrunā Lēmuma 2011/278 15. panta 3. punkts un līdz ar to — Lēmuma 2013/448 4. pants. Proti, no minētā 15. panta 3. punkta izrietot, ka, nosakot korekcijas koeficientu, tiek ņemtas vērā vienīgi emisijas no elektroenerģiju neražojošajām iekārtām.

26 Turklāt *Raad van State* (Valsts padome) uzskata, ka kvotu, kuras no 2013. gada ik gadu var tikt piešķirtas bez maksas, maksimālā apjoma noteikšana varot būt pretrunā Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punkta pirmās daļas b) apakšpunktam. Tomēr šī tiesa ir nolēmusi šajā ziņā prejudiciālu jautājumu neuzdot. Proti, tā uzskata, ka Nīderlandes Karaliste ir iesniegusi Komisijai visus šā apjoma aprēķināšanai vajadzīgos datus. No šīs tiesību normas, lasot to kopā ar Direktīvas 2003/87 9.a panta 2. punktu, izrietot, ka tā attiecas vienīgi uz to iekārtu emisijām, uz kurām kvotu tirdzniecības sistēma attiecas kopš 2013. gada. Turpretim prasītājas pamatlietā uzskata, ka, lai noteiktu kvotu, kuras var tikt piešķirtas bez maksas, maksimālo apjomu ir ņemamas vērā arī emisijas, kas radītas iekārtās, kuras kvotu tirdzniecības sistēmā bija ietvertas jau pirms šā datuma.

27 *Raad van State* (Valsts padome) skatījumā arī Lēmums 2013/448 arī varētu būt prettiesisks, jo dati, kas Komisijai iesniegti, piemērojot Direktīvas 2003/87 9.a panta 2. punkta otro daļu, lasot to kopā ar šīs direktīvas 14. panta 1. punktu, nav bijuši vākti atbilstoši Komisijas 2012. gada 21. jūnija Regulai (ES) Nr. 601/2012 par siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu un ziņošanu saskaņā ar Direktīvu 2003/87 (OV L 181, 30. lpp.).

28 Jautājumā par to, vai ir norādīts pietiekams Lēmuma 2013/448 pamatojums, *Raad van State* (Valsts padome) uzskata, ka, pirmkārt, šajā lēmumā nav ietverti visi korekcijas koeficienta aprēķināšanai vērā ņemamie elementi un, otrkārt, prasītājas pamatlietā C-295/14 nevarēja iepazīties ar visiem atbilstošajiem datiem.

29 Šādos apstākļos *Raad van State* (Valsts padome) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai LESD 263. panta ceturtā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka iekārtu operatori, kuriem no 2013. gada ir piemērojamas Direktīvas 2003/87 normas, izņemot šīs direktīvas 10.a panta 3. punktā norādītos iekārtu operatorus un jauno iekārtu operatorus, neapšaubāmi varēja vērsties Vispārējā tiesā, lūdzot atcelt Lēmumu 2013/448, ciktāl tajā ir noteikts [korekcijas koeficients]?

2) Vai Lēmums 2013/448, ciktāl tajā ir noteikts [korekcijas koeficients], ir prettiesisks, jo tas nav ticis pieņemts atbilstīgi Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. punktā paredzētajai regulatīvajai kontroles procedūrai?

3) Vai Lēmuma 2011/278 15. pants ir pretrunā Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punktam, jo ar to ir liegts ņemt vērā elektroenerģijas ražotāju emisijas, lai noteiktu [korekcijas koeficientu]? Ja atbilde ir apstiprinoša, Ja tā, kādas ir šīs pretrunas sekas attiecībā uz Lēmumu 2013/448?

4) Vai Lēmums 2013/448, ciktāl tajā ir noteikts [korekcijas koeficients], ir prettiesisks, jo šis lēmums ir balstīts uz datiem, kas iesniegti, īstenojot Direktīvas 2003/87 9.a panta 2. punktu, kaut gan minētajā punktā norādītie noteikumi nav tikuši pieņemti atbilstīgi 14. panta 1. punktam?

5) Vai Lēmums 2013/448, ciktāl tajā ir noteikts [korekcijas koeficients], ir pretrunā konkrēti LESD 296. pantam vai Hartas 41. pantam, jo korekcijas koeficienta aprēķinu noteicošie emisiju daudzumi un emisijas kvotas lēmumā ir noteikti tikai daļēji?

6) Vai Lēmums 2013/448, ciktāl tajā ir noteikts [korekcijas koeficients], ir pretrunā konkrēti LESD 296. pantam vai Hartas 41. pantam, jo šis korekcijas koeficients ir ticis noteikts, izmantojot datus, ar kuriem emisiju tirdzniecībā iesaistītie operatori nav varējuši iepazīties?"

Lietās C-389/14 un no C-391/14 līdz C-393/14

30 *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacio reģionālā administratīvā tiesa) ir tikušas celtas vairākas prasības konkrēti par to, vai ir spēkā Lēmumi Nr. 29/2013, Nr. 10/2014 un Nr. 16/2014, ko *Comitato nazionale per la gestione della direttiva 2003/87/CE e per il supporto nella gestione delle attività di progetto del protocollo di Kyoto* (Valsts komiteja Direktīvas 2003/87/EK ieviešanai un ar Kioto protokolu saistīto projektu darbību pārvaldības atbalstam), pieņēmusi, piemērojot Lēmumu 2013/448.

31 Šajā tiesā būtībā tiek apgalvots, ka šie Valsts komitejas Direktīvas 2003/87/EK ieviešanai un ar Kioto protokolu saistīto projektu darbību pārvaldības atbalstam lēmumi esot prettiesiski, ciktāl tajos ir piemērots korekcijas koeficients, kas pats par sevi neesot atbilstīgs šīs direktīvas 10.a panta 5. punktam.

32 Šajā ziņā *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacio reģionālā administratīvā tiesa) uzskata, ka, pieņemot Lēmumu 2013/448, Komisija ir grozījusi būtiskus Direktīvas 2003/87 elementus. Tā norāda, ka saskaņā ar šīs direktīvas 10.a panta 5. punktu korekcijas koeficientam ir jābūt noteiktam, ņemot vērā emisijas no iekārtām, uz kurām neattiecas minētā 10.a panta 3. punkts. No atsauces uz šo pēdējo minēto tiesību normu izrietot, ka Komisijai, lai noteiktu šo koeficientu, bija jāņem vērā visu šajā tiesību normā neparedzēto darbību radītās emisijas. Tas būtu sakāms par emisijām, kas saistītas gan ar elektroenerģijas ražošanu no dūmgāzēm, gan ar koģenerācijas iekārtās ražoto siltumenerģiju. Komisijas pieeja esot radījusi asimetrisku attiecību starp emisijām, par kurām var tikt saņemts bezmaksas kvotu piešķīrums, un faktiski piešķirtajām kvotām. Šāda asimetrija esot pretrunā Direktīvas 2003/87 mērķiem, kādi tie izriet, piemēram, konkrēti no šīs direktīvas 10.a panta.

33 Turklāt *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacio reģionālā administratīvā tiesa) uzskata, ka korekcijas koeficienta piemērošana var apdraudēt operatoru tiesisko paļāvību, ka tiem galu galā paliks bezmaksas kvotu daudzums, kas tiem provizoriski piešķirts pirms korekcijas koeficienta piemērošanas.

34 Jautājumā par Lēmuma 2013/448 pamatojumu *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacio reģionālā administratīvā tiesa) uzskata, ka tas ir nepietiekams. Tas, ka nav informācijas par to, konkrēti kurus datus Komisija ir izmantojusi, neļauj ņemt saprast iemeslus, kāpēc jāpiemēro tik augsts korekcijas koeficients kā tajā noteiktais.

35 Turklāt šajā lēmuma neesot ņemtas vērā jēdziena "sadedzināšanas iekārta" interpretācijas izmaiņas, kas ieviestas pirmā tirdzniecības posma (2005.–2007. gads) beigās. Komisija patiešām esot precizējusi, ka emisijas, ko rada dažas sadedzināšanas darbības, kas veiktas iekārtās, kuras dažas dalībvalstis nepielīdzina "sadedzināšanas iekārtām", kopš 2008. gada bija jāuzskata par tādam un jāņem vērā. Tomēr šī iestāde korekcijas koeficientu esot noteikusi atbilstoši tikai no 2005. līdz 2007. gadam neatkarīgajā darījumu žurnālā reģistrētajām emisijām, kuru vidū nav šo iekārtu emisiju.

36 *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacio reģionālā administratīvā tiesa) skatījumā 2013. gada laikā veiktās Direktīvas 2003/87 piemērošanas jomas paplašināšanas rezultātā esot pieļauta kļūda, kas var skart Lēmuma 2013/448 spēkā esamību. Proti, dati, ko dalībvalstis iesniegušas, piemērojot šīs direktīvas 9.a panta 2. punktu, un kurus Komisija ir izmantojusi, lai noteiktu šīs pašas direktīvas 10.a panta 5. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā norādīto summu, esot nesaskanīgi. Konkrēti Nīderlandes Karaliste esot Komisijai paziņojusi tikai datus, kas attiecas uz emisijām no iekārtām, uz kurām Direktīva 2003/87 sāka attiekties tikai kopš 2013. gada. Beļģijas Karaliste un Francijas Republika esot nosūtījušas ne tikai šos datus, bet arī datus par Direktīvā 2003/87 agrāk iekļauto iekārtu emisijām no darbībām, kuras šīs direktīvas piemērošanas jomā iekļautas kopš 2013. gada.

Turklāt *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacio reģionālā administratīvā tiesa) norāda, ka Lēmums 2013/448, nav ticis pieņemts atbilstīgi Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. punktā un 23. panta 3. punktā paredzētajai regulatīvajai kontroles procedūrai un šā iemesla dēļ varētu būt spēkā neesošs.

37 Šajos apstākļos *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacio reģionālā administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Lēmums 2013/448 ir spēkā neesošs, ciktāl tajā, aprēķinot bez maksas piešķiramās kvotas, nav ņemta vērā ar dūmgāzu – vai tērauda rūpniecības procesu gāzes – sadedzināšanu saistīto emisiju daļa, nedz arī ar koģenerācijas rezultātā saražoto siltumenerģiju saistīto emisiju daļa, tādējādi pārkāpjot LESD 290. pantu un Direktīvas 2003/87 10.a panta 1., 4. un 5. punktu, pārsniedzot šajā direktīvā paredzētās pilnvaras un neievērojot minētās direktīvas mērķus (energoefektīvāku tehnoloģiju izmantošanas veicināšana un ar ekonomisko attīstību un nodarbinātību saistīto prasību ievērošana)?

2) Vai Lēmums 2013/448 ir spēkā neesošs, ņemot vērā LES 6. pantu, ciktāl tas ir pretrunā [Romā 1950. gada 4. novembrī parakstītās] Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas papildu protokola 1. pantam, kā arī šīs pašas konvencijas 17. pantam, [jo] ar to ir prettiesiski pārkāpta prasītāju sabiedrību tiesiskā paļāvība par tiesībām paturēt īpašumu, ko veido tām sākotnēji piešķirtais kvotu apjoms un uz kuru tām ir tiesības atbilstoši šīs direktīvas noteikumiem, tādējādi liedzot tām ar šo īpašumu saistīto ekonomisko labumu?

3) Vai Lēmums 2013/448 ir spēkā neesošs, ciktāl tajā ir noteikts korekcijas koeficients, uzskatot, ka ar šo lēmumu atbilstoša pamatojuma nenorādīšanas dēļ ir pārkāpts LESD 296. panta 2. punkts un Hartas 41. pants?

4) Vai Lēmums 2013/448 ir spēkā neesošs, ciktāl tajā ir noteikts korekcijas koeficients, uzskatot, ka ar šo lēmumu ir pārkāpts Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punkts, LES 5. panta 4. punktā paredzētais samērīguma princips, kā arī nav veikta izmeklēšana un ir pieļauta kļūda vērtējumā, ņemot vērā to, ka bez maksas piešķiramo kvotu maksimālā apjoma aprēķinā (kam ir nozīme, nosakot korekcijas koeficientu) nav ņemta vērā ietekme, ko radīja laikā starp Direktīvas 2003/87 ieviešanas pirmo posmu (2005.–2007. gads) un otro posmu (2008.–2012. gads) notikušās jēdziena "sadedzināšanas iekārta" interpretācijas izmaiņas?

5) Vai Lēmums 2013/448 ir spēkā neesošs, ciktāl tajā ir noteikts korekcijas koeficients, jo ar šo lēmumu ir pārkāpts Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punkts un 9.a panta 2. punkts, kā arī nav veikta izmeklēšana un ir pieļauta kļūda vērtējumā, ņemot vērā to, ka bez maksas piešķiramo kvotu maksimālā apjoma aprēķins (kam ir nozīme, nosakot korekcijas koeficientu) tika veikts, pamatojoties uz dalībvalstu iesniegtajiem datiem, kas nav saskanīgi, jo to pamatā bija atšķirīga Direktīvas 2003/87 9.a panta 2. punkta interpretācija?

6) Vai Lēmums 2013/448 ir spēkā neesošs, ciktāl tajā ir noteikts korekcijas koeficients, jo ar šo lēmumu ir pārkāpti Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. punktā un 23. panta 3. punktā ietvertie procedūras noteikumi?"

Apvienošana sprieduma taisīšanai

38 Ņemot vērā visu jautājumu savstarpējo saistību, kas apstiprinājusies mutvārdu procesā, šīs lietas atbilstoši Tiesas reglamenta 54. pantam ir jāapvieno sprieduma taisīšanai.

Par lūgumu atkārtoti sākt tiesvedības mutvārdu procesu

39 Pēc ģenerāladvokātes secinājumu sniegšanas 2015. gada 12. novembrī *BP Raffinaderij Rotterdam BV* u.c. ar dokumentu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2016. gada 7. martā, lūdza, lai tiktu izdots rīkojums par tiesvedības mutvārdu procesa atkārtotu sākšanu. Šā lūguma pamatojumam šie uzņēmumi būtībā norāda, ka šajos secinājumos veiktā Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punkta b) apakšpunkta interpretācija esot kļūdaina.

40 Jānorāda, ka Tiesa jebkurā brīdī, uzklausījusi ģenerāladvokātu, var izdot rīkojumu par tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu saskaņā ar tās Reglamenta 83. pantu, it īpaši, ja tā uzskata, ka tā nav pietiekami informēta, vai ja lieta ir jāizskata, pamatojoties uz argumentu, kuru lietas dalībnieki vai Eiropas Savienības Tiesas statūtu 23. pantā minētās ieinteresētās personas nav apspriedušas (spriedums *Nordzucker*, C-148/14, EU:C:2015:287, 24. punkts).

41 Izskatāmajā lietā tā tas nav. Proti, *BP Raffinaderij Rotterdam BV* u.c. – gluži tāpat kā pārējās lietā iestājušās personas - tiesvedības rakstveida un mutvārdu daļā ir izklāstījušas savus argumentus par Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punkta b) apakšpunkta interpretāciju. Tādējādi Tiesa, uzklausījusi ģenerāladvokātu, uzskata, ka tā ir pietiekami informēta, lai pieņemtu nolēmumu, un ka šo lietu nav nepieciešamības izskatīt, pamatojoties uz argumentiem, kas nav tikuši apspriesti.

42 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, Tiesa uzskata, ka nav pamata izdot rīkojumu par tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pieņemamību

43 Ar savu pirmo jautājumu Raad van State (Valsts padome) pauž šaubas par to, vai lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu par Lēmuma 2013/448 spēkā esamību ir pieņemami, ņemot vērā Tiesas judikatūru, kas izriet no sprieduma *TWD Textilwerke Deggendorf* (C-188/92, EU:C:1994:90).

44 Turklāt Nīderlandes valdība uzskata, ka uzņēmumus – siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas ražotājus – tieši skar Lēmuma 2013/448 4. pants, kurā ir noteikts korekcijas koeficients. Šis koeficients izraisot bez maksas piešķiramo kvotu samazināšanos un tā piemērošanā dalībvalstīm neesot nekādas rīcības brīvības. Turklāt minētais lēmums šos uzņēmumus skarot arī individuāli sprieduma *Stichting Woonpunt* u.c./Komisija (C-132/12 P, EU:C:2014:100) izpratnē. Būdami emisijas atļauju turētāji, tie piederot pie ierobežota saimnieciskās darbības subjektu loka. Šādā statusā tie saņēmuši valsts iestāžu provizoriski piešķirtās bezmaksas kvotas. Tā kā korekcijas koeficienta piemērošana izraisa šo kvotu samazināšanos, ar Lēmumu 2003/448 esot grozītas šo uzņēmumu agrāk iegūtās tiesības.

45 Tāpēc Nīderlandes valdība apgalvo, ka, neapstrīdējušas Lēmumu 2013/448 Vispārējā tiesā atbilstoši LESD 263. pantam, šā lēmuma spēkā esamību prasītājas pamatlietā nevar apstrīdēt netieši, izmantojot lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

46 Šajā ziņā jānorāda, ka iespēja tiesību subjektam valsts tiesā, kurā tas ir vērsies, apgalvot, ka Savienības tiesību aktā iekļautie noteikumi nav spēkā, ir pakārtota nosacījumam, ka tam nav bijis tiesību saskaņā ar LESD 263. pantu celt tiešu prasību par šiem noteikumiem (skat. spriedumus *TWD Textilwerke Deggendorf*, C-188/92, EU:C:1994:90, 23. punkts, un *Valimar*, C-374/12, EU:C:2014:2231, 28. punkts).

47 Tomēr no šīs pašas judikatūras izriet, ka, lai varētu tikt izvirzīta iebilde par šo nepieņemamību, nevar būt nekādu šaubu par to, ka šā subjekta iespējami celtā prasība atcelt tiesību aktu būtu pieņemama.

48 Šajā kontekstā ir jāatgādina, ka LESD 263. panta ceturtajā daļā ir noteikts, ka "jebkura fiziska vai juridiska persona ar pirmajā un otrajā daļā minētajiem nosacījumiem var celt prasību par tiesību aktu, kas adresēts šai personai vai kas viņu skar tieši un individuāli, un par reglamentējošu aktu, kas viņu skar tieši, bet nav saistīts ar īstenošanas pasākumiem".

49 Šīs tiesību normas pirmās un trešās daļas piemērojamība ir izslēdzama uzreiz. Proti, ir jānorāda, pirmkārt, ka Lēmums 2013/448 ir vispārpiemērojams tiesību akts, kura adresāti ir dalībvalstis, un, otrkārt, ka šīm pēdējām minētajām ir pienākums atbilstoši Lēmuma 2011/278 15. panta 4. punktam un 10. panta 9. punktam noteikt īstenošanas pasākumus LESD 263. panta ceturtās daļas izpratnē, lai piemērotu korekcijas koeficientu, kas noteikts Lēmuma 2013/448 4. pantā, skatot to kopsakarībā ar šā lēmuma II pielikumu.

50 No tā izriet, ka prasību par Lēmuma 2013/448 atcelšanu, kas būtu pieņemama, prasītājas pamatlietā būtu varējušas celt tikai tad, ja šis akts tās skartu tieši un individuāli.

51 Attiecībā uz otro no šiem LESD 263. panta ceturtajā daļā paredzētajiem nosacījumiem, proti, to, ka attiecīgais tiesību akts personu ir skāris individuāli, no pastāvīgās judikatūras izriet, ka personas, kas nav lēmuma adresāti, var uzskatīt par individuāli skartām tikai tad, ja šis lēmums ir tās skāris noteiktu tām raksturīgu īpašu pazīmju dēļ vai tādu faktisko apstākļu dēļ, kas tās atšķir no visām citām personām, un tādējādi tās individualizē tieši tāpat kā lēmuma adresātu (spriedumi *Plaumann*/Komisija, 25/62, EU:C:1963:17, 223. lpp., kā arī *T & L Sugars* un *Sidul Açúcares*/Komisija, C-456/13 P, EU:C:2015:284, 63. punkts).

52 Tas vien, ka vairāk vai mazāk precīzi iespējams noteikt to personu skaitu vai pat identitāti, uz kurām attiecas pasākums, nebūt nenozīmē, ka būtu uzskatāms, ka šis pasākums tās skar individuāli, ja šis pasākums ir piemērojams objektīvām tiesiskām vai faktiskām situācijām, kas paredzētas attiecīgajā tiesību aktā (spriedums *Stichting Woonpunt* u.c./Komisija, C-132/12 P, EU:C:2014:100, 58. punkts).

53 Tomēr no pastāvīgās judikatūras izriet, ka, ja lēmums skar tādu personu grupu, kas ir identificētas vai identificējamas šā akta pieņemšanas brīdī, un, ņemot vērā šīs grupas locekļus raksturojošus kritērijus, šis akts var šīs personas skart individuāli, jo tās pieder pie ierobežota saimnieciskās darbības subjektu loka, un tas tā it īpaši var būt gadījumā, ja lēmums groza privātpersonas tiesības, kuras iegūtas pirms tā pieņemšanas (spriedums *Stichting Woonpunt* u.c./Komisija, C-132/12 P, EU:C:2014:100, 59. punkts).

54 Izskatāmajā lietā korekcijas koeficientu nosakošais Lēmums 2013/448 prasītājas pamatlietā skar, nevis ņemot vērā to individuālo situāciju, bet gan tāpēc, ka tās objektīvi ir siltumnīcas efektu izraisošu gāzu ražojošu iekārtu ekspluatētājas.

55 Turklāt korekcijas koeficienta noteikšana ar Lēmumu 2013/448 pati par sevi neizraisa to, ka tiek grozītas tiesības, kuras minētās prasītājas ir ieguvušas pirms šā lēmuma pieņemšanas, jo bezmaksas kvotu galīgās piešķiršanas nosacījums ir korekcijas koeficienta iepriekšēja noteikšana. Proti, ņemot vērā gan Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punkta un 11. panta 2. punkta noteikumus, gan Lēmuma 2011/278 10. panta 9. punkta pirmās daļas noteikumus, galīgo bez maksas piešķiramo kvotu kopapjomu dalībvalstis nosaka tieši šā korekcijas koeficienta piemērošanas ceļā.

56 Šie apsvērumi par Lēmumu 2013/448 *mutatis mutandis* attiecas uz Lēmuma 2011/278 15. panta 3. punktu, kura spēkā esamība arī tiek apstrīdēta. Proti, šajā gan dalībvalstīm, gan Komisijai adresētajā tiesību normā būtībā ir atkārtota Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punktā paredzētā korekcijas koeficienta noteikšanas kārtība.

57 Ievērojot šos apsvērumus, nav uzskatāms, ka tieša prasība LESD 263. panta izpratnē, ko prasītājas pamatlietā būtu cēlušas par Lēmumu 2011/278 un Lēmumu 2013/448, būtu bijusi neapšaubāmi pieņemama.

58 Šādos apstākļos lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu ir jāatzīst par pieņemamiem, ciktāl tie attiecas gan uz Lēmuma 2013/448, gan uz Lēmuma 2011/278 spēkā esamību.

Par Lēmuma 2011/278 spēkā esamību

59 Ar pirmo līdz ceturto jautājumu lietās C-191/14 un C-192/14, ar trešo jautājumu lietā C-295/14 un ar pirmo jautājumu lietās C-389/14 un no C-391/14 līdz C-393/14 iesniedzējtiesas būtībā lūdz Tiesu lemt par Lēmuma 2011/278 15. panta 3. punkta spēkā esamību, ciktāl šajā tiesību normā, nosakot ikgadējo maksimālo kvotu apjomu Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punkta izpratnē (turpmāk tekstā – "ikgadējais maksimālais kvotu apjoms"), netiek ņemtas vērā elektroenerģijas ražotāju emisijas.

60 Tā kā šis apjoms ir būtisks korekcijas koeficentam, no šīs tiesību normas spēkā neesamības rezultātā tiktu ietekmēta arī Lēmuma 2013/448 4. panta un II pielikuma, kuros Komisija ir noteikusi šo koeficientu, spēkā esamība.

61 Prasītājas pamatlietā uzskata, ka no Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punkta izriet, ka Komisijai, nosakot korekcijas koeficientu, ikgadējā maksimālajā kvotu apjomā būtu bijis jāiekļauj noteiktu elektroenerģijas ražotāju emisijas. Konkrēti tās uzsver, ka ar elektroenerģijas ražošanu no dūmgāzēm un koģenerācijas procesā radītās siltumenerģijas saistīto emisiju izslēgšana esot pretrunā šai tiesību normai.

62 Šajā ziņā ir jānorāda, ka korekcijas koeficients tiek noteikts, kad to prasa Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punktā paredzēto aritmētisko darbību rezultāts. No šīs tiesību normas, skatot to kopsakarā ar Lēmuma 2011/278 15. panta 3. punktu, izriet, ka Komisijai ir pienākums iekārtām, uz kuram neattiecas šīs direktīvas 10.a panta 3. punkts, bez maksas piešķirto kvotu provizorisko apjomu salīdzināt ar ikgadējo maksimālo kvotu apjomu. Šo pēdējo apjoms atbilst šīs pašas direktīvas 10.a panta 5. punkta pirmās daļas a) un b) apakšpunktā norādīto emisiju daudzumu summai.

63 Tikai tad, ja apjoms, kādā kvotas provizoriski bez maksas piešķirtas iekārtām, uz kurām neattiecas Direktīvas 2003/87 10.a panta 3. punkts, pārsniedz maksimālo ikgadējo kvotu apjomu, Komisija nosaka korekcijas koeficientu atkarībā no šā salīdzinājuma rezultāta.

64 Elektroenerģijas ražotāju emisiju izslēgšana no maksimālā ikgadējā kvotu apjoma izriet no Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punkta piemērošanas jomas, kurā ietilpst tikai "iekārtas, kuras nav iekļautas [šā panta] 3. punktā". Proti, šis 3. punkts attiecas uz elektroenerģijas ražotājiem, CO_2 uztveršanas iekārtām, CO_2 transportēšanas cauruļvadiem, kā arī uz CO_2 uzglabāšanas vietām, un tajā ir noteikts, ka saistībā ar tām bezmaksas kvotas principā nepiešķir.

65 No tā izriet, ka Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punktā rodamā atsauce uz "iekārtām, kuras nav iekļautas 3. punktā" ir jāsaprot kā norāde uz iekārtām, kuras nav ne elektroenerģijas ražotāji, ne CO_2 uztveršanas iekārtas, ne CO_2 transportēšanas cauruļvadi, ne arī CO_2 uzglabāšanas vietas.

66 Tas, ka Direktīvas 2003/87 10.a panta 3. punktā paredzēto aizliegumu piemēro, ja vien citās tiesību normās nav noteikts citādi, nevar atspēkot šo konstatējumu. Kā secinājumu 73. punktā ir norādījusi ģenerāladvokāte, kvotu bezmaksas nepiešķiršana minētajā punktā norādītajām iekārtām tieši izriet no šā pamatprincipa, attiecībā uz kuru saskaņā ar citām, no tā atkāpties ļaujošajām tiesību normām ir izdarīts izņēmums.

67 Turklāt Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punktā norādītie lielumi ir balstīti uz vēsturiskiem datiem. Atsauces periodos – atšķirībā no elektroenerģijas ražotājiem – šīs direktīvas 10.a panta 3. punktā minētās CO_2 uztveršanas iekārtas, CO_2 transportēšanas cauruļvadi un CO_2 uzglabāšanas vietas nepastāvēja, kā to tiesas sēdē arī ir norādījusi Komisija. Tātad, lai saskaņā ar minētās direktīvas

10.a panta 1. punktu noteiktu pasākumus šīs direktīvas 10. panta 5. punkta īstenošanai, Komisija varēja pamatoti interpretēt šajā pēdējā minētajā tiesību normā ietverto atsauci uz "iekārtām, kuras nav iekļautas 3. punktā," kā atsauci tikai uz iekārtām, kuras nav elektroenerģijas ražotāji.

68 Tātad, maksimālā ikgadējā kvotu apjoma noteikšanā neļaujot ņemt vērā elektroenerģijas ražotāju emisijas, Lēmuma 2011/278 15. panta 3. punkts atbilst Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punkta formulējumam, lasot to kopā ar šā pēdējā minētā panta 3. punktu.

69 Šī interpretācija atbilst arī gan Direktīvas 2003/87 loģiskajai struktūrai, gan tās mērķiem.

70 Proti, Lēmuma 2011/278 15. panta 3. punktā ir atspoguļots šis tostarp Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. punkta trešajā daļā un 3. -5. punktā veiktais divdalījums savstarpēji izslēdzošās kopās. Pamatojoties uz šīm tiesību normām, šīs direktīvas 10.a panta 3. punktā norādītās iekārtas ir jānošķir no citām iekārtām, kuras rada siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas (turpmāk tekstā – "rūpnieciskās iekārtas"). Šo pirmo vidū ir arī elektroenerģijas ražotāji minētās direktīvas 3. panta u) punkta izpratnē.

71 Atbilstoši šai nošķiršanai, pamatojoties uz Lēmuma 2011/278 10. panta 9. punkta pirmo daļu, korekcijas koeficients tiek piemērots vienīgi rūpnieciskajām iekārtām bez maksas piešķiramo kvotu provizoriskajam apjomam. Attiecībā uz Direktīvas 2003/87 10.a panta 3. punktā norādītajām iekārtam, kuras tomēr atbilst nosacījumiem kvotu piešķiršanai bez maksas, Lēmuma 2011/278 10. panta 9. punkta otrajā daļā ir paredzēts, ka galīgais bez maksas piešķirto emisiju kvotu apjomu iegūst, ar vienīgu lineāru koeficientu, kas paredzēts Direktīvas 2003/87 9. pantā, koriģējot provizorisko kopējo ikgadējo apjomu.

72 Lai gan elektroenerģijas ražotāji ir skaidri nošķirti no rūpnieciskajām iekārtām, šīs pēdējās minētās var saņemt bezmaksas kvotas attiecībā uz dažām ar elektroenerģijas ražošanu saistītām emisijām. Tomēr šīs emisijas netiek ņemtas vērā maksimālajā ikgadējā kvotu apjomā.

73 Proti, kas attiecas uz elektroenerģijas ražošanu no dūmgāzēm, no Lēmuma 2011/278 preambulas 32. apsvēruma izriet, ka Komisija, piemērojot Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. punkta trešo daļu, ir ņēmusi vērā emisijas, kuras ir saistītas ar efektīvu enerģijas atgūšanu no dūmgāzēm. Kā savu secinājumu 68. punktā ir norādījusi ģenerāladvokāte, Komisija šajā nolūkā ir noteikusi konkrētas produktu līmeņatzīmju vērtības, īpaši attiecībā uz koksu, jēldzelzi un kausēto rūdu. Tātad tās mērķis ir mudināt uzņēmumus atkārtoti izmantot vai pārdot šo produktu ražošanas procesā radušās dūmgāzes. Proti, no šā paša preambulas 32. apsvēruma izriet, ka, rūpnieciskajā iekārtā tās revalorizācija kādā citā veidā, principā rodas tiesības uz bezmaksas papildu kvotu piešķiršanu. Lai gan šo gāzu sadedzināšana, ko veic elektroenerģijas ražotājs, nedod uz šādu piešķiršanu, to pārdošana šādam ražotājam ļauj dūmgāzu ražotājam ekonomēt kvotas.

74 Tā kā rūpnieciskajām iekārtām provizorisko ikgadējo bez maksas piešķiramo emisiju kvotu apjomu atbilstoši Lēmuma 2011/278 10. panta 2. punktam iegūst, konkrēti reizinot to vēsturiskās darbības līmeni ar šā lēmuma I pielikumā norādīto līmeņatzīmju vērtību attiecībā uz koksu, jēldzelzi un kausēto rūdu, šis apjoms ir palielinājies Komisijas veikto korekciju dēļ. Tomēr, ciktāl dūmgāzu sadedzināšanu ir veikuši elektroenerģijas ražotāji, atbilstošās emisijas nav tikušas ņemtas vērā, nosakot maksimālo ikgadējo kvotu apjomu.

75 Jautājumā par siltumenerģijas ražošanu koģenerācijas ceļā no Direktīvas 2003/87 10.a panta 3. un 5. punkta izriet, ka emisijas, ko rada elektroenerģijas ražotāji, ieskaitot siltumenerģiju ražojošās koģenerācijas iekārtas, netiek ņemtas vērā, lai noteiktu maksimālo ikgadējo kvotu apjomu. Savukārt, Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. punkta trešajā daļā ir paredzēts, ka kvotu piešķiršanas noteikumi rosina energoefektīvu tehnoloģiju izmantošanu, lai samazinātu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas un uzlabotu energojaudu, tostarp izmantojot augstas efektivitātes koģenerāciju. Šādā kontekstā

Lēmuma 2011/278 preambulas 21. apsvērumā ir teikts, ka, lai nodrošinātu, ka bez maksas piešķiramo emisiju kvotu skaits nav atkarīgs no siltumapgādes struktūras, emisiju kvotas ir jāpiešķir siltumenerģijas patērētājam.

76 Kā secinājumu 87. punktā ir norādījusi ģenerāladvokāte, tas, ka attiecībā uz iekārtām, kas pašas ražo siltumenerģiju, un iekārtām, kas to saņem no koģenerācijas iekārtām, tiek īstenota vienlīdzīga attieksme, atvieglina siltumenerģijas izmantošanas pārvaldību saistībā ar kvotu piešķiršanu bez maksas. Principā, lai piešķirtu kvotas šīm iekārtām, nav individuāli jāpārbauda, siltumenerģijas piegādes avoti un no katra avota iegūtās siltumenerģijas daudzums. Turklāt ar šo mehānismu tiek īstenots mērķis, ka tiek veicināta tādu tehnoloģiju izmantošana kā, piemēram, koģenerācija, tāpēc, ka, izmantojot koģenerācijas iekārtu radīto siltumenerģiju, rūpnieciskās iekārtas ietaupa kvotas, kuras tās var pārdot.

77 Šī ar elektroenerģijas ražošanu no dūmgāzēm un ar koģenerācijas iekārtās ražoto siltumenerģiju saistīto emisiju asimetriskā ņemšana vērā izraisa korekcijas koeficienta palielinājumu, kas, kā tas ir konstatēts šā sprieduma 62. un 63. punktā, izriet no salīdzinājuma, kas veikts starp provizorisko ikgadējo bez maksas piešķiramo emisiju kvotu kopapjomu un maksimālo ikgadējo kvotu apjomu.

78 Šo asimetriju dēļ korekcijas koeficients patiešām var mazināt Komisijas saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. punkta trešo daļu veikto pasākumu ietekmi. Tomēr pretēji tam, ko dažas prasītājas pamatlietā apgalvo, Komisijai, nosakot maksimālo ikgadējo kvotu apjomu, nebija pienākuma šīs emisijas aplūkot simetriski. Gluži pretēji, no šā sprieduma 62.–68. punkta izriet, ka elektroenerģijas ražotāju radīto emisiju neņemšana vērā, nosakot šo apjomu, izriet no šīs direktīvas 10.a panta 5. punkta, ar kuru Komisijai šajā ziņā netiek piešķirta nekāda rīcības brīvība.

79 Turklāt šāda emisiju asimetriska aplūkošana atbilst Direktīvas 2003/87 pamatmērķim — vides aizsardzība, samazinot siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas (šajā ziņā skat. spriedumu *Arcelor Atlantique et Lorraine* u.c., C-127/07, EU:C:2008:728, 31. punkts).

80 Šajā ziņā no šīs pašas direktīvas 1. panta otrās daļas izriet, ka šī direktīva paredz, ka vēl vairāk jāsamazina siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas, lai sekmētu emisiju samazināšanu tādā mērā, kā no zinātnes viedokļa ir vajadzīgs, lai novērstu klimata pārmaiņas.

81 Tālab Direktīvas 2003/87 mērķis, kā tas izriet konkrēti no Direktīvas 2009/29 preambulas 3. un 5. apsvēruma, ir laikā līdz 2020. gadam ekonomiski efektīvos apstākļos samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu kopējās emisijas Savienībā par vismaz 20 %, salīdzinot ar 1990. gada līmeni. Lai šo mērķi sasniegtu, Savienības likumdevējs ir paredzējis divus mehānismus. Pirmais Direktīvas 2003/87 9. pantā paredzētais mehānisms – atbilstoši Direktīvas 2009/29 preambulas 13. un 14. apsvērumā teiktajam - ir lineāri samazināt pieejamo kvotu kopapjomu, piemērojot koeficientu 1,74 %, salīdzinot ar to gada vidējo kvotu kopapjomu, kuras dalībvalstis piešķīrušas saskaņā ar Komisijas lēmumiem par emisiju kvotu valsts sadales plāniem laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam. Otrais ir kvotu izsoles mehānisms, kas arī ļautu rentabli samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas.

82 Atbilstoši Direktīvas 2009/29 preambulas 19. apsvērumā teiktajam no Direktīvas 2003/87 10. panta 1. punkta un 10.a panta 3. punkta izriet, ka kopš 2013. gada kvotu izsoles elektroenerģijas ražotājiem ir kļuvušas obligātas. Kas attiecas uz iekārtām, kuras pēc šā datuma atbilstoši Direktīvas 2003/87 10.a panta 11. punktam, to lasot kopā ar Direktīvas 2009/29 preambulas 21. apsvērumu, ir bezmaksas kvotu saņēmējas, šo piešķirto kvotu apjoms tiek pakāpeniski samazināts, lai panāktu, ka 2027. gadā kvotas vairs netiek piešķirtas.

83 Kā secinājumu 57. un 58. punktā ir norādījusi ģenerāladvokāte, ar korekcijas koeficientu tiek veicināta šo mērķu sasniegšana. Pirmkārt, ar šo koeficientu tiek īstenota Direktīvas 2003/87 9. pantā paredzētā pieejamo kvotu lineāra samazināšana. Otrkārt, tā kā ikgadējā kvotu maksimālajā apjomā netiek ņemtas vērā ar elektroenerģijas ražošanu saistītās emisijas, ar to tiek nodrošināts, ka šīs emisijas netiek ietvertas galīgajā rūpnieciskajām iekārtām bez maksas piešķiramo kvotu apjomā. Šādā veidā korekcijas

koeficienta mērķis ir atsvērt to, ka, nosakot provizorisko bez maksas piešķiramo emisiju kvotu skaitu, tiek ņemtas vērā emisijas, kas ir saistītas ar elektroenerģijas ražošanu no dūmgāzēm un siltumenerģijas ražošanu koģenerācijas ceļā.

84 Šā sprieduma 62.–83. punktā izklāstītie apsvērumi attiecas arī uz Lēmumu 2013/448, jo korekcijas koeficients ir ticis noteikts atbilstoši Lēmuma 2011/278 15. panta 3. punktam.

85 No visiem iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka pirmā līdz ceturtā jautājuma pārbaudē lietās C-191/14 un C-192/14, trešā jautājuma pārbaudē lietā C-295/14 un pirmā jautājuma pārbaudē lietās C-389/14 un no C-391/14 līdz C-393/14 nav konstatēts neviens apstāklis, kas ietekmētu Lēmuma 2011/278 15. panta 3. punkta spēkā esamību, ciktāl ar šo tiesību normu ir izslēgta elektroenerģijas ražotāju emisiju ņemšana vērā, lai noteiktu maksimālo ikgadējo kvotu apjomu.

Par Lēmuma 2013/448 spēkā esamību

86 Ar devīto jautājumu lietās C-191/14 un C-192/14, kā arī ar piekto jautājumu lietās C-389/14 un no C-391/14 līdz C-393/14 *Landesverwaltungsgericht Niederösterreich* (Lejasaustrijas federālās zemes Administratīvā tiesa) un *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacio reģionālā administratīvā tiesa) būtībā lūdz Tiesu lemt par Lēmuma 2013/448 4. panta un II pielikuma spēkā esamību, ciktāl tajos noteiktais korekcijas koeficients balstoties uz nesaskanīgiem datiem.

87 Proti, prasītājas pamatlietā uzskata, ka Komisija, nosakot maksimālo ikgadējo kvotu apjomu, esot pieļāvusi kļūdas. Šīs kļūdas izrietot no tā, ka dalībvalstis atšķirīgi interpretējot Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu, kurā, pēc prasītāju domām, esot paredzēts emisiju, "kuras Kopienas sistēmā iekļautas tikai no 2013. gada", kopapjoms.

88 Prasītājas uz tām pašām kļūdām ir atsaukušās arī *Raad van State* (Valsts padome). Tomēr šī tiesa šajā ziņā jautājumu Tiesai nav iesniegusi. Tā uzskata, ka Komisijai iesniegtie dati par Nīderlandes iekārtu emisijām atbilstot Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punkta prasībām. Šajā tiesību normā tiekot prasīts, lai maksimālā ikgadējā kvotu apjoma noteikšanas nolūkā tiktu ņemtas vērā tikai to iekārtu emisijas, kuras Kopienas sistēmā iekļautas tikai no 2013. gada.

89 Šajā ziņā ir jānorāda, ka dažādās valodu redakcijas nav saskanīgas. Kaut gan Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punkta pirmās daļas b) apakšpunkta redakcijā franču valodā ir atsauce uz "émissions [..] qui ne sont incluses dans le système communautaire qu'à partir de 2013" [emisijas [..], kuras Kopienas sistēmā iekļautas tikai no 2013. gada], citās valodu redakcijās, tostarp redakcijās spāņu, dāņu, vācu, angļu, itāļu, holandiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovēņu un zviedru valodās ir atsauce uz "emisijām no iekārtām, kuras Kopienas sistēmā iekļautas tikai no 2013. gada".

90 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, lai vienveidīgi interpretētu Savienības tiesību normu, kuras teksts dažādu valodu versijās atšķiras, attiecīgā tiesību norma jāinterpretē, ņemot vērā tiesiskā regulējuma, kurā šī norma ietilpst, kontekstu un mērķi (spriedums *Nike European Operations Netherlands*, C-310/14, EU:C:2015:690, 17. punkts).

91 Tas, ka Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā ir atsauce uz tikai uz "emisijām no iekārtām, kuras Kopienas sistēmā iekļautas tikai no 2013. gada", nevis uz no šā datuma ietverto emisiju kopapjomu, izriet no šīs direktīvas vispārējās struktūras. Proti, minētās direktīvas 9.a panta 2. punkta, kas tajā iekļauts saskaņā ar Direktīvas 2009/29 1. panta 10. punktu, mērķis ir nodrošināt, kā tas izriet no šīs pēdējās minētās direktīvas preambulas 14. apsvēruma, Kopienai piešķirto kvotu apjoma korekciju, lai tiktu ņemtas vērā tādu iekārtu emisijas, kuras kvotu tirdzniecības sistēmā iekļautas no 2013. gada.

92 Kā secinājumu 50. punktā ir norādījusi ģenerāladvokāte, Direktīvas 2003/87 piemērošanas joma kopš 2013. gada janvāra ir tikusi paplašināta tā, lai tajā iekļautu tostarp emisijas no alumīnija ražošanas un no atsevišķām ķīmijas rūpniecības nozarēm. Šajā nolūkā Direktīvas 2003/87 I pielikums, kurā ir minētas šīs direktīvas piemērošanas jomā ietilpstošo darbību kategorijas, ir ticis grozīts ar Direktīvu 2009/29. Tātad visai Savienībai piešķiramo kvotu apjoms ir ticis koriģēts atbilstoši Direktīvas 2003/87 9.a panta 2. punktam, tajā iekļaujot emisijas, "kas attiecas uz iekārtām, kuras veic [šīs direktīvas] I pielikumā minētās darbības un kuras Kopienas sistēmā iekļautas tikai no 2013. gada".

93 Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā ir ņemt vērā visai Kopienai piešķirto kvotu apjoma korekcija, lai maksimālajā ikgadējā kvotu apjomā atspoguļotu provizorisko rūpnieciskajām iekārtām bez maksas piešķirto emisijas kvotu apjoma atbilstošu palielinājumu. Tādējādi šīs tiesību normas un minētās direktīvas 9.a panta 2. punkta starpā pastāvošās saiknes dēļ būtu nesaskanīgi izmantot atšķirīgus datus.

94 No iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka Komisijai, nosakot maksimālo ikgadējo kvotu apjomu, atbilstoši Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punkta pirmās daļas b) apakšpunktam ir jāņem vērā vienīgi to iekārtu emisijas, kuras Kopienas sistēmā iekļautas tikai no 2013. gada. Tādējādi šai tiesību normai ir pretrunā no Direktīvas 2003/87 I pielikumā minētajām darbībām radušos emisiju ņemšana vērā no 2013. gada, ciktāl šīs emisijas rodas no iekārtām, uz kurām kvotu tirdzniecības sistēma bija attiekusies jau agrāk.

95 Tomēr no Tiesai iesniegtajiem rakstveida apsvērumiem, kā arī no mutvārdu procesā sniegtajiem Komisijas paskaidrojumiem izriet, ka šī iestāde, nosakot ikgadējo maksimālo kvotu apjomu, vismaz daļēji ir ņēmusi vērā to iekārtu emisijas, uz kurām kvotu tirdzniecības sistēma bija attiekusies jau pirms 2013. gada. Tātad šis apjoms neatbilst no Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punkta pirmās daļas b) apakšpunkta izrietošajām prasībām, jo tas ir pārāk liels.

96 Šis konstatējums nav atspēkojams ar Komisijas argumentāciju, ka Direktīva 2003/87 tai neļaujot grozīt datus, kurus dalībvalstis tai ir iesniegušas saskaņā ar šīs pašas direktīvas 9.a panta 2. punktu.

97 Proti, šajā tiesību normā esot ietverts divējāds pienākums. Pirmkārt, dalībvalstis vāc datus par to iekārtu emisijām, kuras kvotu tirdzniecības sistēmā ir tikušas iekļautas tikai no 2013. gada, un, otrkārt, šie dati tiek iesniegti Komisijai, lai tā varētu noteikt Direktīvā 2003/87 prasītos pasākumus. Tādējādi šai iestādei būtu bijis jānodrošina, ka dalībvalstis tai paziņo atbilstošos datus, lai tai būtu iespējams izpildīt pašai savus pienākumus. Vismaz, ciktāl šie dati tai neļāva noteikt maksimālo ikgadējo kvotu apjomu un tātad — korekcijas koeficientu, tai būtu bijis jāpieprasa dalībvalstīm veikt vajadzīgās korekcijas.

98 Tā kā – atbilstoši šā sprieduma 95. punktā konstatētajam - Komisija ikgadējo maksimālo kvotu apjomu nav noteikusi atbilstoši Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punkta pirmās daļas b) apakšpunkta prasībām, Lēmuma 2013/448 4. pantā un II pielikumā noteiktais korekcijas koeficients arī ir pretrunā šai tiesību normai.

99 No visiem iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka uz devīto jautājumu lietās C-191/14 un C-192/14, kā arī uz piekto jautājumu lietās C-389/14 un no C-391/14 līdz C-393/14 ir jāatbild, ka Lēmuma 2013/448 4. pants un II pielikums nav spēkā.

Par pārējiem jautājumiem

100 Ņemot vērā uz devīto jautājumu lietās C-191/14 un C-192/14, kā arī uz piekto jautājumu lietās C-389/14 un no C-391/14 līdz C-393/14 sniegto atbildi, uz pārējiem jautājumiem par Lēmuma 2013/448 4. panta un II pielikuma spēkā esamību nav jāatbild.

Par šā sprieduma iedarbības ierobežošanu laikā

101 Gadījumā, ja Tiesa uzskatītu, ka Lēmuma 2013/448 4. pants un II pielikums, kuros noteikts korekcijas koeficients, nav spēkā, Komisija ir lūgusi sprieduma iedarbības ierobežošanu laikā.

102 Šis lūgums saskan arī ar bažām, ko izteikušas *Landesverwaltungsgericht Niederösterreich* (Lejasaustrijas federālās zemes Administratīvā tiesa) ar saviem sesto un septīto jautājumu, kā arī *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacio reģionālā administratīvā tiesa) ar savu otro jautājumu, ar kuriem šīs tiesas vēlas uzzināt par sekām, kas ir saistāmas ar Lēmuma 2013/448 4. panta un II pielikuma spēkā neesamību.

103 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka tad, ja primāri tiesiskās noteiktības apsvērumi to attaisno, Tiesai saskaņā ar LESD 264. panta otro daļu, kas pēc analoģijas ir piemērojama arī prejudiciāla nolēmuma tiesvedībā, novērtējot Savienības iestāžu pieņemtu tiesību aktu spēkā esamību atbilstoši LESD 267. pantam, ir rīcības brīvība, lai katrā atsevišķā gadījumā norādītu tās attiecīgā tiesību akta sekas, kas ir jāuzskata par galīgām (spriedums *Volker und Markus Schecke* un *Eifert*, C-92/09 un C-93/09, EU:C:2010:662, 93. punkts).

104 Izskatāmajā lietā korekcijas koeficienta noteikšana un tā piemērošana, ko veic dalībvalstis, ir posmi, kas nepieciešami ar Direktīvu 2003/87 izveidotās kvotu tirdzniecības sistēmas īstenošanai. Proti, kā tas izriet no šā sprieduma 83. punkta, ar šo koeficientu tiek veicināta šīs direktīvas mērķu sasniegšana, tostarp konkrēti attiecībā uz pieejamo kvotu apjoma samazināšanu. Turklāt, kā tas izriet no šā sprieduma 55. punkta, piemērojot korekcijas koeficientu, dalībvalstis nosaka galīgo bez maksas piešķiramo kvotu kopapjomu.

105 No tā izriet, pirmkārt, ka, atceļot korekcijas koeficientu, var tikt apdraudēti visi galīgie piešķīrumi, kas pirms šā sprieduma dalībvalstīs ir tikuši veikti, pamatojoties uz tiesisko regulējumu, kas tika uzskatīts par spēkā esošu. Tādējādi Lēmuma 2013/448 4. panta un II pielikuma spēkā neesamības atzīšana varētu izraisīt smagas sekas attiecībā uz lielu skaitu labticīgi nodibinātu tiesisko attiecību. Šie primārie tiesiskās noteiktības apsvērumiem attaisno, ka šā nolēmuma tiesiskās sekas tiek ierobežotas laikā.

106 Otrkārt, ir jākonstatē, ka Lēmuma 2013/448 4. panta un II pielikuma atzīšana par spēkā neesošu liktu šķēršļus kvotu piešķiršanai laikposmā pēc šā sprieduma pasludināšanas dienas, jo nebūtu piemērojama korekcijas koeficienta. Pagaidu juridiskais vakuums, kas no tā izrietētu, varētu apdraudēt ar Direktīvu 2003/87 ieviestās kvotu tirdzniecības sistēmas īstenošanu un tātad tās mērķu izpildi. Proti, jebkāda kvotu tirdzniecības pārtraukšana būtu pretrunā šīs direktīvas pamatmērķim, kas ir vides aizsardzība, samazinot siltumnīcas efektu izraisošās gāzes (skat. pēc analoģijas spriedumu *Inter-Environnement Wallonie* un *Terre wallonne*, C-41/11, EU:C:2012:103, 61. punkts).

107 Tomēr jāatgādina, ka tad, ja procedūrā, kas uzsākta atbilstoši LESD 267. pantam, Tiesa konstatē Savienības tiesību akta spēkā neesamību, tās lēmuma juridiskās sekas ir tādas, ka Savienības kompetentajām iestādēm ir pienākums veikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai novērstu konstatēto prettiesiskumu (šajā ziņā skat. spriedumu *Régie Networks*, C-333/07, EU:C:2008:764, 124. punkts).

108 Treškārt, Tiesai, izmantojot iespēju ierobežot prejudiciālā nolēmuma ietvaros veikta atzinuma par Savienības tiesību akta spēkā neesamību spēku pagātnē, patiešām ir jānosaka, vai tās spriedumā noteiktais izņēmums no šāda ierobežojuma laikā var tikt paredzēts par labu pamatlietas dalībniekam, kurš valsts tiesā ir cēlis prasību par Savienības tiesību akta izpildes valsts pasākumiem, vai arī, gluži pretēji, par adekvātu atlīdzinājumu pat attiecībā uz šo lietas dalībnieku ir uzskatāma tāda Savienības tiesību akta spēkā neesamības atzīšana, kuras sekas ir vērstas vienīgi uz nākotni (šajā ziņā skat. spriedumu *Roquette Frères*, C-228/92, EU:C:1994:168, 25. punkts).

109 Tā kā šā sprieduma 99. punktā konstatētās spēkā neesamības rezultātā Komisijai saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. un 5. punktu būs jāpārskata korekcijas koeficients, nav izslēgts, ka tā izraisīs maksimālā ikgadējā kvotu apjoma samazināšanos, kā arī korekcijas koeficienta korelatīvu palielināšanos.

110 Līdz ar to nav pamata konstatējuma par Lēmuma 2013/448 4. panta un II pielikuma spēkā neesamību iedarbības ierobežošanu laikā neattiecināt arī uz prasītājām pamatlietā.

111 No visiem iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka konstatējuma par Lēmuma 2013/448 4. panta un II pielikuma spēkā neesamību iedarbība laikā ir jāierobežo, pirmkārt, tā, ka šis konstatējums rada tiesiskas sekas ne agrāk kā desmit mēnešos kopš šā sprieduma pasludināšanas dienas, lai ļautu Komisijai noteikt vajadzīgos pasākumus, un, otrkārt, ka pasākumi, kas līdz tam noteikti, pamatojoties uz šīm par spēkā neesošām atzītajām tiesību normām, nebūtu apstrīdami.

Par tiesāšanās izdevumiem

112 Attiecībā uz pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesās, un tās lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) pirmā līdz ceturtā jautājuma pārbaudē lietās C-191/14 un C-192/14, trešā jautājuma pārbaudē lietā C-295/14 un pirmā jautājuma pārbaudē lietās C-389/14 un no C-391/14 līdz C-393/14 nav konstatēts neviens apstāklis, kas ietekmētu Komisijas 2011. gada 27. aprīļa Lēmuma 2011/278/ES, ar kuru visā Savienībā nosaka pagaidu noteikumus saskaņotai bezmaksas emisiju kvotu sadalei atbilstoši 10.a pantam Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2003/87/EK, 15. panta 3. punkta spēkā esamību, ciktāl ar šo 15. panta 3. punktu ir izslēgta elektroenerģijas ražotāju emisiju ņemšana vērā, lai noteiktu maksimālo ikgadējo kvotu apjomu;

2) 4. pants un II pielikums Komisijas 2013. gada 5. septembra Lēmumā 2013/448/ES par valstu īstenošanas pasākumiem attiecībā uz bezmaksas siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu pagaidu piešķiršanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK 11. panta 3. punktu nav spēkā;

3) konstatējuma par Lēmuma 2013/448 4. panta un II pielikuma spēkā neesamību iedarbība laikā ir jāierobežo, pirmkārt, tā, ka šis konstatējums rada tiesiskas sekas ne agrāk kā desmit mēnešos kopš šā sprieduma pasludināšanas dienas, lai ļautu Eiropas Komisijai noteikt vajadzīgos pasākumus, un, otrkārt, ka pasākumi, kas līdz tam noteikti, pamatojoties uz šīm par spēkā neesošām atzītajām tiesību normām, nebūtu apstrīdami.

[Paraksti]